No. 2941

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden,* enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 1 JANUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Uithoofde van den feestdag der Besnijdenis onzes Heeren, zal DE TIJD Donderdag avond niet verschijnen.

AMSTERDAM, 31 December.

Gehecht aan den goeden ouden tijd, houden wij de voorvaderlijke gebruiken in eere, en treden wij onzen lezers, dat wil immers zeggen, onzen vrienden, te gemoet met den hartelijken gelukwensch, dat het Nieuwjaar hun zalig zij. „Zalig Nieuwjaar!" zoo klonk het in onze ooren bij 't aanbreken van een nieuwjaarsgetij in de dagen onzer jeugd, als er een wedstrijd werd geopend tusschen jongeren en ouderen, tusschen vrienden en magen, wie van den anderen den nieuwjaarsgroet zou afwinnen. Beminnelijke eenvoud en hartelijkheid! Wat eene gulle blijdschap bragt ze niet voort! En hoe waar had de christelijke zin van 't volk in 't enkele »zalig Nieuwjaar" opgesloten al wat een Christen aan een Christen kan toewenschen. 't Was de beteekenisvolle volksvertaling van de gewigtigste waarschuwing des Heeren: »Zoekt eerst het rijk Gods en al 't overige zal u toegeworpen worden."

Er is sinds veel veranderd. De beschaving, en verlichting van onzen tijd hebben verwoestend gewerkt op den christenzin onzer bevolkingen. De »waarheden zijn verminderd" door de ongeloovige beschaving, die ze geroofd heeft, en 't zoogenaamd licht dier beschaving heeft schaduwen geworpen, waarin de volken als in de duisternissen rondtasten, en naar de vleeschpotten van Egypte hunkeren. De hartelijkheid heeft plaats gemaakt voor onverschilligheid, der voorvaderen gulheid is geweken voor preutsche stijfheid, en 't »zalig nieuwjaar" is vervangen door 't belagchelijk: »ik maak u mijn kompliment." Maar daarentegen hebben wij dan ook gewonnen, dat de jonge heeren van 7 en 8 jaren sigaren rooken, en de jonge juffrouwtjes van dienzelfden leeftijd dames geworden zijn. Helaas! zelfs de kindervreugd wordt gesmoord in den killen, waterachtigen atmosfeer, waarmeê het ongeloof bijna gansch Europa heeft verpest.

Hoe velen zijn er die 't niet meer weten; hoe velen die 't wetend niet gedenken, dat de tijd een geschenk is, niet ter genieting van de geneugten des tijdelijken levens, maar ter bearbeiding van het rijk Gods! Bij u, onze vrienden, staat die waarheid diep in 't hart geprent en is zij regel van uw handel en wandel. Daarom beseft gij wat wij zeggen, als wij, bij den aanvang van een nieuw tijdperk, u »zalig nieuwjaar" toewenschen. Daarin is alles vervat: 't geluk namelijk van 't *eeuwig* en daarom ook van *dit* leven. Immers waar de vrede Gods woont, daar geeft de Heer Zijn zegen.

Moge die vrede Gods worden afgebeden! Veel toch is er in de wereld, dat bij den aanvang van 't jaar 1857 onrust baart. En bijzonderlijk is er veel in 't dierbare vaderland, dat voor onheil vreezen doet.

Immers de beweging, die in 't land wordt veroorzaakt, is des te gevaarlijker, omdat de beroerders haar hullen in een christelijk masker en monarchale vleijerijen. Met van 't Christendom te spreken, tracht men de bevolking te misleiden; met Oranje te vergoden, tracht men den Koning in strikken te vangen. Maar achter dat christelijk masker, achter die Oranje-bewierooking schuilt een revolutionnair beginsel, dat voor geen revolutionnair middel terug deinst.

Moge God, de Alwetende, de oogen van Vorst en Volk openen! Mogen zij begrijpen dat de beweging der drijvers onchristelijk en anti-monarchaal is. Dat de drijvers noch het Christendom, noch het koningschap zoeken te beveiligen, maar beiden en Christendom en koningschap trachten te verlagen tot hefboomen, waardoor zij zich in de hoogte tillen, op het gevaar af van beiden te verwoesten. Een gevaar, dat te grooter wordt naarmate de handen, die den last der regering torschen, meer voor zulke moeijelijke taak onbekwaam zijn. Als men de hoofden van 't ministerie ziet spelen met de teugels van 't bewind, gelijk kinderen met zeepbellen, als men 't totaal gemis waarneemt van alle politiek doorzigt, en en de illuziën doorschouwt, waarin zij zich baden als dwazen in droombeelden — dan wordt men waarlijk aangegrepen door eene huivering van vrees voor 't land en voor de dynastie. Wat is er toch te verwachten van eene revolutionnaire beweging, die bij 't goevernement geen andere resistentie heeft, dan van een ministerie van groote kinderen, die zich verheugen door zulke beweging gedragen te worden en er op steunen? Was er onder de aanvoerders van 't ministerie slechts een enkel politiek hoofd, dat eenig besef had van de waarde der feiten, die aan den dag komen, en der woorden, die er gezegd worden, onze bezorgdheid zou zich kunnen matigen. Maar bij 't heerschend verregaand politiek onverstand, 'twelk de voorname woordvoerders van 't kabinet aan den dag leggen, bij de onbegrijpelijke illuziën waarmede ze blijken opgevuld en die ze met eene kinderachtige naïeveteit uitstallen, als waren droombeelden beginselen, waarop men den Staat veilig en hecht bouwen kan — heeft Nederland alles te vreezen van de beweging, die onder een bedriegelijk masker een bepaald revolutionnair karakter heeft, en des te verder afdwalen kan, naar mate het doel, 'twelk zij zegt na te streven, volstrekt niet bepaald is, noch kan bepaald worden. Is er iemand in Nederland die zeggen kan *waarheen* men drijft? En toch drijft men door middel van volksbewegingen en kerkelijke motieven, dat is door de beroering der kerkelijke hartstogten, steunende op een ministerie, dat niet weet wat het wil, niet begrijpt wat er gaande is, en een bloembed meent te ontwaren, waar met der daad een afgrond wordt gegraven!

God behoede Nederland en Oranje. Want als onverstand en blinde hartstogt vermogen dat voor Nederland heil moet worden gezocht in groote volksbewegingen, waarvoor men zoomin een bepaald, als een bereikbaar doel heeft, dan moet men voor alles beducht zijn, en kan de staatshulk al ligtelijk in den storm der hartstogten door eene of andere windvlaag worden opgenomen, geteisterd, en — wie weet het? — welligt verbrijzeld.

Dan wij vertrouwen op 's Konings wijsheid. Hij zal bij tijds de stormen, die opgezet worden, weten te verhoeden en verre van te gedoogen, dat het schip van Staat in de onstuimige zee der volkshartstogten worde gestuurd, het in veilige haven brengen, waar de stormen geen vrijheid hebben te naderen.

Daarom wenschen wij thans meer dan ooit den Koning met zijn doorl. Huis zegen van den Hoogsten, en dat het licht van Gods wijsheid Hem bestrale. Geve God gematigdheid aan het nederlandsche Volk; een afkeer van de beweging, waarin God niet te vinden is, en ook geen heil kan zijn; en eindelijk een zucht tot den waren vrede, die de oorsprong is van allen tijdelijken voorspoed.

De Eerste Kamer heeft gisteren hare beraadslagingen over de begrooting ten einde gebragt en de hoofdstukken er van, bijna allen, met eenparige stemmen goedgekeurd.

Daaruit kan echter de Regering, evenmin als uit de zorg, waarmeê de Kamer vermeden heeft bij de gevoerde diskussiën de politieke quæstie van den dag aan te roeren, opmaken, dat ons Hoogerhuis ten haren opzigte gunstiger gestemd is dan de andere tak der Vertegenwoordiging. Zoo de Eerste Kamer schrijlings langs de vele belangrijke vraagstukken, die ook door hare leden ter sprake konden gebragt worden, is heen gegaan — 't was, omdat tijdsgebrek haar noopte zich tot de behandeling van de finantiëele zijde der aangeboden wetsvoordragten te bepalen. Had zij zich verklaard over de vele andere aangelegenheden, die op dit oogenblik de algemeene aandacht gespannen houden, dan ware het haar onmogelijk geweest de beraadslagingen over de begrooting binnen den haar voorgeschreven termijn ten einde te brengen en de publieke dienst zou daaronder grootelijks te lijden hebben gehad. Van het eerste oogenblik, dat zij zich met de begrooting heeft bezig gehouden, heeft daarom de Eerste Kamer te kennen gegeven, dat de politieke quæstie door haar in 't midden zou gelaten worden; doch niet — en deze betuiging van hare gevoelens karakteriseert genoegzaam hare stemming zoowel als hare gezindheid — doch niet zonder daaraan toe te voegen, »dat hare meeste leden de spanning betreurden, die in het Vaderland is ontstaan, gelijk mede het oponthoud, dat, ten gevolge van het gebeurde, in de behandeling en aanbieding van belangrijke onderwerpen van wetgeving, welke dringend regeling vereischen, heeft plaats gehad.... Tegenover den staatkundigen toestand meenden zij zich op een geheel onzijdig standpunt te moeten plaatsen".... Alleen uitten zij den wensch, dat de toegezegde wetsvoordragt op het lager onderwijs »bevorderlijk mogt zijn aan de vervulling van de billijke behoeften der natie en aan de bevestiging van onze grondwettige instellingen." Een wensch, zoo beknopt mogelijk geformuleerd, maar daarom niet minder beteekenend in de omstandigheden waarin wij verkeeren. In dien wensch wordt toch duidelijk genoeg uitgesproken, in welken zin de Eerste Kamer hare onzijdigheids-verklaring wil verstaan hebben.

Zij heeft die, trouwens, zelve op verstaanbare wijze geïnterpreteerd, ter gelegenheid van de behandeling van een paar wetsvoordragten, die aan de beraadslaging over de begrooting is vooraf gegaan. De door den minister van Binnenlandsche Zaken gevraagde bijdrage ad ƒ 200,000, voor den aanleg van een kanaal ter verbinding van de drentsche hoofdvaart te Assen met de haven van Groningen, weigerde zij, omdat aan de voorwaarden, waarop die bijdrage kon verleend worden, niet voldaan was. Zoo weigerde zij mede hare goedkeuring aan het wetsontwerp van denzelfden minister tot splitsing der gemeente Opsterland, op grond van de vele gewigtige bedenkingen, die daartegen door hare meest bevoegde medeleden werden aangevoerd. Aldus handhaafde zij de onafhankelijkheid van haar standpunt, en betoonde zij zich ongenegen om, uit inschikkelijkheid, maar toe te geven wat gevraagd werd, liever dan uit eigen oogen te zien.

Overigens leverde de gisteren gesloten diskussie der Eerste Kamer slechts een enkel meer bijzonder vermeldenswaardig incident op. De heer Cremers namelijk vroeg nadere inlichting van den minister van Buitenlandsche Zaken over eene uitdrukking, die de minister in de Tweede Kamer heeft gebezigd. Zooals men weet was in die vergadering de vraag gedaan, welken weg de Regering zou volgen, zoo, van den kant van den duitschen Bond, nopens Limburg dezelfde pressie zou worden gebezigd, als de minister verklaard had, dat ten aanzien van Luxemburg had plaats gevonden. De minister heeft daarop geantwoord: »dan zullen wij moeten *trachten* ons daartegen te verzetten en het hertogdom Limburg te houden onder den invloed van onze staatsregeling, zooals het daaronder door de mogendheden geguarandeerd en door onze Grondwet bevestigd is." De Heer Cremers nu vond dat antwoord te zwak en te flaauw. De minister heeft daarop geantwoord, dat hij zich met voorzigtigheid had uitgedrukt, daar hij het geene zaak vond, om in parlementaire debatten groote woorden te bezigen nopens hetgeen wij zullen doen. Het oogmerk was echter niet anders, dan om onze regten, zooveel als dit slechts mogelijk was, met kracht en klem te handhaven. Men behoefde niet bevreesd te zijn, dat niet op krachtige en waardige wijze het beginsel zal worden gehandhaafd, om Limburg onder den invloed te houden van onze Grondwet.

Naar aanleiding van het adres, door de centrale klub van de utrechtsche faktie ter onderteekening rondgezonden en vroeger door ons medegedeeld, schrijft de *Arnhemsche Courant* het volgende:

»Wat bedoelt dit adres? Voor *welke* beginselen springen de onderteekenaars in de bres?

»Regtstreeks drukt het alleen goedkeuring uit, dat de Koning het ontslag van den heer Simons *niet* heeft aangenomen, en ten andere de verklaring, dat *zijne* beginselen bij uitnemendheid berekend zijn 's lands heil te verzekeren.

»Wij beginnen met te vragen: kunnen de petitionnarissen van het voorjaar — althans de overgroote meerderheid van hen — dergelijke verklaring afleggen? — Als het niet te doen is om den *persoon*, maar om de *zaak*, kunnen dan de petitionnarissen, die op de roepstem van »*Koning en Vaderland*" het adres der orthodoxe predikanten of van den Utrechtschen kerkeraad onderteekenden, thans de getuigenis afleggen dat de *beginselen* van den heer Simons tot heil des lands moeten strekken.

»Indien zij die beginselen kennen zijn zij gelukkiger dan wij. Dit alleen weten wij, dat de heer Simons, zonder zijn eigen stelsel te doen kennen, de overgroote meerderheid der petitionarissen heeft verloochend. Hij beroept zich op *zeer weinige* adressanten, en op de groote massa, die niet gepetitionneerd heeft, — en wel uit vrees om niet te schijnen de rigting te ondersteunen van de groote meerderheid der addressanten. Het zou ons dus een zeer ondoordacht gebruik van het regt van petitie toeschijnen, als de mannen van »*Koning en Vaderland*" thans, door de beginselen der Regering goed te keuren, hun werk van het voorjaar weder afbraken. Het zou de bevestiging wezen van het meermalen geuit vermoeden, dat de quæstie van het onderwijs bij hen alleen geldt als *voorwendsel*; dat het te doen is om de agitatie, waarmede men gansch andere doeleinden wil bereiken; dat het niet te doen is om de *beginselen* van dr. Simons, die niemand kent, maar om zijn *persoon*, om de handhaving van het gezag van den ijverigen leider van »*Koning en Vaderland*"

De strekking van het adres. De handelingen van de Tweede Kamer worden *veroordeeld*. Is het pligtmatig in den burger, is het *Constitutionneel* tot den Koning de betuiging te rigten, dat men de handelingen der wettige Vertegenwoordiging afkeurt? — Men kan en mag zijne *wenschen* blootleggen — maar eene censuur te gaan uitoefenen, en op den regterstoel plaats te nemen, ten einde vonnis te vellen over daden van het wettig gezag, dat leidt tot ondermijning en ontbinding van den Staat. Niet onduidelijk, wordt uitgesproken, dat de afstemming van de begrooting van Binnenlandsche Zaken, eene zijdelingsche *aanranding van het regt der kroon* zou wezen.

»Aanranding van het regt der kroon. Eene ernstige beschuldiging, maar waarvoor geen grond hoegenaamd bestaat.

»De Koning heeft het regt ministers te benoemen. Ongetwijfeld. Maar dat regt is niet *onbeperkt*. Ware het onbeperkt, wij leefden in der daad in een absoluten Staat. Dat regt van benoeming wordt, even als *alle* regten der kroon, *beperkt* en *getemperd* door den wettigen invloed der Vertegenwoordiging.

»De Koning heeft evenzoo regt om oorlog te verklaren, maar dat regt wordt *beperkt* en *getemperd* door de goedkeuring van de Vertegenwoordiging op de uitgaven. Als zij nu weigert de koorden der beurs los te maken voor een onzinnigen krijg — *randt* zij dan niet evenzeer het *regt* der kroon aan om oorlog te voeren?

»De Koning heeft het opperbestuur over de geldmiddelen; Hij bepaalt alle traktementen. Maar dat regt wordt *beperkt* en *getemperd* door het regt der Vertegenwoordiging om de begrooting van uitgaven goed te keuren. Is het nu niet evenzeer *aanranding* van het *regt der kroon* als overdreven bezoldigingen worden geschrapt?

»Zonderling. In hetzelfde blad, waarin wij de bovenstaande petitie met warmte vinden aangeprezen, komt een hartstogtelijke uitval voor tegen de Tweede Kamer, omdat zij het tradtement voor een gezant te Rome heeft goedgekeurd. Maar de Koning benoemt de gezanten en bepaalt hunne jaarwedden; ware het geene *aanranding* van het *regt* der kroon om zoodanig traktement te weigeren?

»Wij leven in eene *beperkte* monarchie. *Elk* regt der kroon vindt zijn tegenwigt in de regten der Vertegenwoordiging. En zóó moet het zijn. De Koning benoemt zijne ministers; maar dat regt is niet onbeperkt. Een vreemdeling kan geen minister zijn, en het is een volstrekt vereischte, dat de ministers in *gemeen overleg* met de Vertegenwoordiging regeren. De Vertegenwoordiging moet hun dus vertrouwen kunnen schenken. Er moet overeenstemming van beginselen zijn. Ware de Kroon geheel oppermagtig en vrij in het benoemen van ministers, wat zou beletten het gezag aan een Hassenpflug en consorten in handen te geven? Zou het aanranding moeten heeten van het regt der Kroon als de Vertegenwoordiging geen vertrouwen in dezulken wilde stellen?

»De Kroon heeft regt minister te maken wien zij goedvindt; maar dat regt vindt zijn tegenwigt in het regt der Vertegenwoordiging om aan den minister al dan niet haar vertrouwen te schenken. En in elken constitutionnelen Staat is het vaste regel, dat geen minister een duidelijk blijk van wantrouwen trotseert, maar dat hij aftreedt of wel eene ontbinding van het Parlement aanraadt. Zoo hier te lande anders wordt gehandeld, dan is dit inconstitutionneel. Dat is eene daad, als van de Luxemburgsche ministers, die, tegenover een votum van wantrouwen, zeiden: Wij blijven toch zoolang de groothertog het goedvindt.

»Maar wij betwijfelen haast of het voorgestelde adres wel ernstige bestrijding verdient. Het is duidelijk, dat geene gemoedelijke overtuiging, maar hartstogt en bijoogmerken de leiders besturen.

»Wil men daarvan een bewijs? — Het dagblad *de Tijd* had zich vergrepen, door te zeggen: »'t Is om medelijden te hebben, een adres aan den Koning ten behoeve van ministers, die zich niet weten staande te houden, bij gemis van kennis en van beginselen."

»Wij weten niet of dat blad erg misdaan had, door te getuigen, dat de ministers noch beginselen noch de vereischte kennis hebben. Het eerste gebrek is door alle rigtingen der Kamer verweten; het tweede gebrek is door de ministers zelven erkend. De heer van der Brugghen geeft zijn ambtgenoot Simons een brevet van onbedrevenheid, en vraagt, op dien grond, voor hem verschooning: de minister van Finantiën roept zijn gemis van krachten in: is het dan in een dagblad zoo bijzonder te laken dat het herhaalt, wat door Regering en Vertegenwoordiging is uitgesproken?

»Welnu, die enkele regels lokten den volgenden uitval uit van de *Waakzaamheid*, een der driftigste organen van de rigting van »Koning en Vaderland". Men verlustige zich er mede, maar make er tevens uit op, dat geene gemoedelijke overtuiging, maar hartstogt en nevenbedoelingen de pen besturen der aanbevelers van het petitionnement. De *Waakzaamheid* zegt van die woorden van *de Tijd:*

»»Zulke taal behoeft geene wederlegging. Zij schandvlekt hen, die ze uitbraken. Zulke mannen in de algemeene achting willende doen dalen, brandmerken zij zich zelven, en maken, zonder het te beseffen, slechts te meer hunne diepe zedelijke bedorvenheid en verharding tegen al wat waar, schoon, goed, edel en heilig is, openbaar. De logen en lastertaal van zulke boozen is juist eene lofspraak te meer. Toont daarom, echte Nederlanders! die in den minister Simons den man van *uitgebreide kennis en van edele en vaste beginsels* niet miskennen kunt of wilt, dat gij hem als zoodanig op prijs stelt en hoog vereert en voor Vaderland en Oranje veel goeds van hem hoopt en verwacht. Maakt door het geheele land adressen gereed ter teekening, gij die door stand en betrekking het voorbeeld moet geven! Teekent allen, zonder uitstel, — want NU is het tijd, — als een eenig man. Laat het onzen geëerbiedigden Koning blijken, dat wij met hem één zijn in de waardeering van zijnen minister — dat hij tegenover de Jezuïtenbende en hare handlangers op de massa van het echt Nederlandsche Volk kan rekenen, — dat de Volksgeest van 1830 en 1831 nog niet in ons is gedoofd!""

De wel-eerw. heer J. Bruns, pastoor in de HH. Petrus en Paulus-kerk op de Boommarkt alhier, heeft laatstl. Zondag na de Hoogdienst voor een talrijke schaar toehoorders afscheid genomen met een hartelijke en opwekkende toespraak, waarin hij hun zijn voornemen bekend maakte om het overige zijner dagen te rusten van de groote vermoeijenissen aan zijne bediening verbonden.

Van de negen-en-dertig jaren, dat Z. Ew. het priesterambt bekleedde, stond hij ruim zestien als pastoor aan het hoofd dezer gemeente.

Eenige zijner gemeentenaren hebben hem heden als blijk hunner dankbaarheid voor de zorgen, die de waardige herder steeds voor het heil zijner kudde betoonde, een zilveren theeservies en blad ten geschenke aangeboden.

In de *Prov. Dr. Cour.* lezen wij het volgende stuk van den heer J. F. v. Hall, uit Ommerschans, als antwoord op een in die courant vroeger geplaatst artikel, waarin de kolonisten van eene ongunstige zijde worden beschouwd:

»In het algemeen is het te bejammeren," zegt de heer v. H., dat soms zelfs kundige en weldenkende personen, die de kolonien komen bezoeken of bezigtigen zich enkel houden aan de gezegden en opgaven der geleiders, en nimmer verstandige, regtschapene, oude kolonisten afzonderlijk spreken, of, laat mij liever zeggen, mogen spreken, zoo dat zij, met een verkeerde onderrigting huiswaarts keerende, stukken in de openbare nieuwsbladen plaatsen, die voor het grootste gedeelte onwaarheden bevatten; en zelfs niet vrij zijn van schimp, smaad en hoon, vooral wanneer het er op aankomt, den armen, diep ongelukkigen kolonist te beoordeelen.

»Van uit de hoogte nederziende, beoordeelt men een kolonist niet naar waarde, doch wel, wanneer men uit de laagte naar de hoogte, naar het bestuur, opwaarts ziet.

»De ondergeteekende zal nu eens uit de laagte eene beschrijving van de kleeding, voeding en werkzaamheden, alsmede van de verdiensten der kolonisten ter neder stellen, om, zoo het mogelijk is, den inzender van boven bedoeld stuk eenigzins te regt te wijzen.

»Een man, die aankomt, wordt gekleed met een van sajet gebreiden pet, een buis, twee broeken, twee hemden, een doek, alles van katoenen stof geweven, twee paar kousen, even als de pet van sajet, en een paar klompen; nu moet die man op het veld arbeiden, met dat buis over zijn hemd en een broek aan, in dit jaargetijde; is nu de man in staat de koude te verduren? zeker neen! en beter, ja veel beter is de kleeding van een gevangene, die niets van de buitenlucht te verduren heeft; en de schrijver van meer bedoeld stuk zegt: de kleeding is goed. Men oordeele!

»Aangaande de voeding zegt diezelfde schrijver: deze is, wat quantiteit en qualiteit aangaat, goed en genoeg; doch ik zeg, dat dit eene groote onwaarheid is, als men namelijk door een onpartijdigen scheikundige de 5 oncen aardappelbrood laat onderzoeken, dan geloof ik, dat daarin geen voedsel voor 6 uren in stede van voor 24 uren gevonden zal worden: zoo ook het middageten is zoo schraal van substantie, dat het koud geworden zijnde, uit elkander valt als zemelen; (hetzelve bestaat gewoonlijk uit aardappelen met knollen of wortelen, uit erwten met gort, of enkel gort, maar ook uit zes maatjes paardeboonen, welke laatste men van naam moest veranderen, omdat dezelve niet voor paarden, maar voor den mensch bestemd worden.) Hoe kan zulks ook wel anders? Gesteld er wordt een ketel gekookt voor 100 man, dan komt er 3 Ned. ℔ vleesch in, maar wel voor de helft beenderen; nu krijgt men hier nooit wat warm drinken, dit wordt niet verstrekt; is dan het brood en eten der gevangenen niet beter dan het onze? Ik zeg ja, en zelfs veel beter: nu behoeft een kolonist juist geen krimmineel vonnis ondergaan te hebben, om zulks te weten, want alvorens de man hier komt, moet hij, naarmate van den afstand, meerdere gevangenissen passeren, waar hij dit alles bij ervaring leert.

»Wat nu de verdiensten betreft, die zijn zeer verschillend, naar mate de man kunde en krachten bezit; er zijn sommigen, die zoo op het veld als op de fabriek per week verdienen *f* 3,00, maar de meesten verdienen veel minder, vooral op de fabriek; daar zijn er genoeg, die slechts 30 à 60 cts. per week verdienen, wel te verstaan op papier en niet in de hand. Neem nu eens aan, dat een man, die op het veld arbeidt *f* 3,00 per week verdient, daarvan krijgt hij in handen 28 ct. en 8 ct. wordt hem te goed geschreven op oververdiensten, uit te betalen bij zijn ontslag. Wat nu moet de man met die 28 ct. beginnen? De 5 ons aardappelen kost 5 ct. en de lucht verwekt grage magen, dus kan hij zich dit dagelijks niet verschaffen; terwijl de meeste beminnaren zijn van tabak, die (slechte pruimtabak) hier 7 ct. het ons kost; nu om het niet al te grof te maken, met de vertering, mag hij eens op den dag toch wel wat warm drinken hebben; dit nu kost het keteltje zoogenaamde koffij een cent. Kan hij dat alles van die centen bestrijden? Ik zeg neen, maar ik laat ook elk regtgeaard mensch hierover oordeelen.

»Dit nu is de akelige toestand der arme kolonisten, die men bedelaars blijft noemen in de kolonien Ommerschans en Veenhuizen.

»In dien beklagenswaardigen toestand gaan de kolonisten de kolonien uit en in, van gevangenis tot gevangenis; zij maken daar eene vergelijking tusschen het leven aldaar en dat in de kolonien, en vinden hunne positie in de gevangenis oneindig veel beter dan in de kolonien; zij komen zoo van lieverlede (het is te betreuren, dat men het zeggen moet) op de gedachte om zoodanig misdrijf te plegen, als geschikt is, om een langdurig verblijf in de gevangenissen te vinden.

»Men dringt terug van de denkbeelden dier ongelukkigen, men tracht hen er van terug te brengen, maar te vergeefs; zij houden staande: het is voor ons in de gevangenis beter."

»Wat het schrijven van brandbrieven betreft, de schrijver van dit stuk beweert, dat zij die dat doen, de schande en de infamie, die daardoor op hen zelven, hunne familie en andere relatiën komen te kleven, voorbijzien »uit puren *honger* en *dorst*." Bij zoodanigen stand der zaken kan het minder vreemd schijnen, dat de kolonisten tot dat middel de toevlugt nemen, om uit de kolonie te geraken."

Ter vervanging der, op hun verzoek, eervol ontslagen leden van de plaatselijke schoolkommissie zijn gisteren door den gemeenteraad benoemd de heeren Dr. E. H. G. Thijssen, Dr. Th. Davids en Mr. M. J. Pijnappel.

Men verzoekt ons het volgende te melden:

»Naar men verneemt, is door den heer Hk. Verdenk en Comp. koncessie aangevraagd aan Z. M. den Koning, tot de droogmaking van het IJ en het Wijkermeer, ten doel hebbende om deze plassen aan het water te ontwoekeren en tot bouwland in te rigten, ten einde den handel, de scheepvaart en uitwatering der polders aanmerkelijk te verbeteren en om den bloei van ons vaderland te vermeerderen, met de ter zijde stelling der vrees van doorbraak bij Noord-Westen wind en hooge vloeden en het uitschieten van den wind van het Noorden naar het Oosten, waardoor deze vrees geheel is weggenomen. Daar er nu toch altijd vrees bestaat voor doorbraak, welke belangrijke schade aanrigten kan, en door de uitvoering van dit plan, om van den Paardenhoek van Amsterdam tot Schellingwoud een dijk te leggen, met de ingebouwde sluizen en duikers tot lozing van het polderwater, en waardoor de Zuiderzee van het IJ afgesloten wordt, is deze vrees geheel weggenomen en ons vaderland vermeerderd met die goudmijn, die nu nog der golven prooi is, waarvan wij en onze nazaten de heerlijkste vruchten zullen plukken, wanneer dit plan ten uitvoer gebragt wordt." (*H.*)

Z. M. heeft benoemd: tot raadsh. in het prov. geregtshof in Zeeland jhr. mr. A. W. Snouck Hurgronje; tot subst.-offic. bij de arr. regtb. te Alkmaar, mr. T. M. Wenthölt, en te Assen mr. F. B. Coninck Liefsting; tot prok. bij het prov. geregtsh. in Noord-Brabant en de arr. regtb. te 's Hertogenbosch A. J. M. Holster; tot offic. van just. te Appingadam, mr. W. L. Schiffer; bij de dir. der marine te Vlissingen tot adj.-komm. C. V. Riemens, G. B. Eimwachter Slifelher en J. G. Ockers, en tot klerk J. van de Ven; alsmede J. Jansen eervol ontslagen als komm.-titulair bij de dir. der marine te Vlissingen, behoudens aanspraak op pensioen.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Dingsdag 30 December.

In deze zitting is de behandeling der Staatsbegrooting voortgezet en ten einde gebragt.

Hoofdstuk IX A (*Nationale Schuld*) werd, na eene beraadslaging tusschen de heeren van Nispen van Pannerden, van Andringa de Kempenaer, van Rijckevorsel en den minister van Finantien, met algemeene (32) stemmen aangenomen.

Over hoofdstuk IX B (*Departement van Finantien*) had geene diskussie plaats; het werd met algemeene (32) stemmen aangenomen.

Aan de behandeling van hoofdstuk X (*Departement van Oorlog*) namen deel de heeren van Nispen van Pannerden, Cremers, van Rijckevorsel, van Sasse van Ysselt, Cost Jordens en de minister van Oorlog, waarna dat hoofdstuk met 24 tegen 8 stemmen aangenomen werd.

Tegen hebben gestemd de heeren van Rijckevorsel, van Nispen van Pannerden, Beerenbroek, van Swinderen, van der Beeck Vollenhoven, Hartevelt, van Sasse van Ysselt en van der Lek de Clercq.

Hoofdstuk XI (*Departement van Koloniën*) werd, zonder beraadslaging, met 24 tegen 3 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren van Rijckevorsel, van Nispen van Pannerden en van Swinderen.

Na eene woordenwisseling tusschen de heeren van Meeuwen, van Nispen van Pannerden en den minister van Finantien werd hoofdstuk XII (*Onvoorziene uitgaven*) met algemeene (29) stemmen aangenomen.

Over de wet tot vaststelling der middelen tot dekking der Staatsuitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor 1857, droegen eenige beschouwingen voor de heeren van Rijckevorsel, van Andringa de Kempenaer en Regout, welke door den minister van Finantien beantwoord werden. Daarna werd het wetsontwerp met algemeene (31) stemmen aangenomen.

Ten slotte nam de Vergadering in overweging het wetsontwerp tot vaststelling van hoofdstuk V der Staatsbegrooting van 1857. De heeren Cremers, van Andringa de Kempenaer en de minister van Hervormde Eeredienst, enz., ad interim belast met het bestuur van het departement van Binnenlandsche Zaken, voerden daarbij het woord, waarna het wetsontwerp met algemeene (30) stemmen werd aangenomen.

Het wetsontwerp tot aanvulling van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1857 werd zonder beraadslaging met algemeene (31) stemmen aangenomen.

De Kamer is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

's GRAVENHAGE, 30 Dec. H. M. de Koningin heeft een rustigen nacht doorgebragt. H. M. gevoelde zich veel beter dan gisteren.

— Z. K. H. de Prins van Oranje bevindt zich gedurende de kers-vakantie in de rezidentie.

— Z. K. H. Prins Frederik heeft gisteren voor het eerst na HD. ongesteldheid een bezoek bij Z. M. den Koning gebragt.

— Gisteren morgen heeft er, vóór de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, een ministerraad plaats gehad.

— Uit de antwoorden van de Regering aan de Eerste Kamer, ten aanzien van het hoofdstuk van Oorlog, blijkt, dat thans bij het komité van defensie het hoogst belangrijk onderwerp der kustverdediging in behandeling is, waarvoor ook officieren der zeemagt zitting daarin hebben genomen. Die taak is nog niet afgedaan.

KATWIJK, 29 Dec. Alhier zijn gedurende de haringvaart over 1856 aangebragt 6,282,000 haringen en 385 tonnen pekelharing, die te zamen hebben opgebragt *f* 95,344.92½; de prijzen bleven tot het einde toe vrij hoog. Niettegenstaande de vangst gezegend mag genoemd worden, onderging men een verlies van plus minus 220 haringnetten. De vloot bestond uit 35 vaartuigen, welke 110 reizen gemaakt hebben. Geen sterfgeval heeft plaats gehad, zelfs is de bemanning van ziekte verschoond gebleven. (*H.*)

HELVOETSLUIS, 28 Dec. Heden zijn alhier een twintigtal vischsloepen binnengekomen, welke te zamen ruim 50,000 stuks schelvisschen hebben medegebragt. Slechts voor weinige dagen waren zij ter visscherij uitgezeild, zoodat de vangst voortdurend zeer gunstig blijft. Het grootste gedeelte van dezen aanvoer is naar Brabant geëxpedieerd. (*H.*)

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

BERN, 30 December. In de heden gehouden zitting van de bondsvergadering heeft de kommissie eenstemmig voorgedragen, de voorstellen van den bondsraad goed te keuren en alzoo konsequent vast te houden aan de tot dusver gevolgde politiek. De rapporteur, de heer Escher, zegt dat eene motivering van het voorstel der kommissie onnoodig is; deze is gelegen in de algemeene geestdrift des volks. Volgens de mededeelingen van den bondsraad vermeerderen de uitzigten op eene minnelijke en voor Zwitserland bevredigende oplossing van het geschil. De kommissie hoopt, dat het den bondsraad gelukken zal om de zaak op die wijze te vereffenen; zoo niet, dan moet men zich tot het uiterste verdedigen. Deswege stelt zij voor, aan het bewind onbeperkte magtiging te verleenen tot het aangaan van geldleeningen. Zonder eenige diskussie zijn de voorstellen der kommissie met eenparige stemmen aangenomen door het opstaan van (103) leden. Escher zeide daarna, dat de natie eenstemmig was. Door die eenstemmigheid heeft zij de kroon op het werk gedrukt. Er moge nu geschieden wat er wille. Een en ander maakte op de aanwezigen een diepen indruk.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 December. Van het openen der konferentiën is niets naders bekend. Het is nu zoo goed als zeker, dat zij eerst na Nieuwjaar een aanvang zullen nemen.

— De berigten aangaande de zwitsersche quæstie luiden gunstiger. Men meldt uit Bern, dat het tengevolge eener uitnoodiging uit Frankfort zou zijn, dat doktor Furrer naar dien zetel van den duitschen bondsraad vertrokken is, en dat de heer Barman, vertegenwoordiger van Zwitserland te Parijs, per telegraaf magtiging heeft verkregen om de nieuwe voorstellen van Frankrijk aan zijn regering te komen overbrengen. Een en ander mag voor een verbetering in den toestand worden gehouden.

— Men zegt, dat de perzische gezant Feruk-Khan, wiens aankomst alle dagen wordt te gemoet gezien, van hier naar Londen zal vertrekken, om regtstreeks met het engelsche kabinet over een schikking te onderhandelen.

ENGELAND.

LONDEN, 29 Dec. De heer Smith O'Brien heeft te Dublin zijn eerste manifest uitgegeven aan het engelsche volk, sedert zijn terugkomst uit de ballingschap. Hij raadt het iersche volk aan niet voort te gaan met het betalen van den buitengewonen income-tax, gedurende den oorlog uitgeschreven, waarvan de Regering, volgens den heer O'Brien, zulk slecht gebruik heeft gemaakt, voornamenlijk in den russischen oorlog, in de napelsche baai en in den zeetogt tegen Perzië.

— De *Times* deelt eenige bijzonderheden mede, betreffende het bombardement van Canton en wel in de volgende bewoordingen: »Een ernstige botsing heeft te Canton plaats gehad tusschen de engelsche autoriteiten en Yeh, den chineeschen goeverneur-generaal. Een vaartuig, onder engelsche vlag, voor Canton ten anker liggende, is den 8 Oktober door de Chineezen aangevallen, die 12 man der equipage in hechtenis hebben genomen. De konzul Parker, die zich aan boord van het vaartuig begaf, werd beleedigd en mishandeld. De vertoogen dienaangaande tot de chineesche gezagvoerders gerigt, werden met minachting ontvangen. De quæstie werd den 21 Oktober in handen van den admiraal Seymour gesteld.

Den 24 werden de eerste vijandelijke maatregelen genomen. De forten van Canton werden genomen en verscheidene daarvan vernietigd. Yeh hield na dien strijd nog vol in zijne weigering, om de door den admiraal Seymour verlangde voldoening te geven en zelfs om zijne toestemming tot een onderhoud te geven.

Den 27sten werd het vuur tegen de muren der stad en het paleis des goeverneurs geopend. Deze muren, waarin reeds den 29en bres was geschoten, werden denzelfden dag door de troepen beklommen, die evenwel des avonds terugtrokken. In dit treffen verloren 3 man het leven, terwijl 12 personen gekwetst werden. Daar de pogingen om tot eene onderhandeling te geraken, bleven mislukken werd de oude stad den 3den en 4den Nov. gebombardeerd. Den 6den werden 23 oorlogsjonken door de *Barracowta* aangevallen en vernield. Na dien aanval werd een nieuw uitstel aan de Chineezen gegeven, dat zonder de gewenschte uitkomst bleef. Volgens de laatste tijdingen zijn de forten van Bogue genomen. De faktorijen zijn door de vreemdelingen bijna geheel verlaten. Talrijke eigendommen waren door den brand vernield en de handel stond stil.

— Uit Lissabon zijn per *Tagus* berigten ontvangen van 22 dezer. Van politiek belang valt niets te melden. Het gerucht alsof de britsche gezant aldaar naar Frankfort overgeplaatst zoude worden, werd later tegengesproken. Hij blijft op zijn post. Op de kusten en op de Taag was het weder zeer stormachtig geweest, maar men had bij het vertrek van de post van geen schipbreuken gehoord.

De *Arabia* is Zondag te Liverpool aangekomen, met berigten uit New-York van 16 Dec. Het huis der vertegenwoordigers had, op het voorstel van twee leden, verscheidene motieven aangenomen, waarbij verklaard wordt dat elke poging om den slavenhandel weder te veroorloven de Unie aan den afschuw der beschaafde natiën zoude blootstellen en dat de herroeping der wetten, welke den handel in Afrikaansche slaven verbieden, in strijd zou zijn met de aangenomen politiek der Vereenigde Staten.

Er waren over Demerara negen fransche staatkundige vlugtelingen uit Cayenne te New-York aangekomen.

Felicité Debut en Eugène Grellet beschuldigd van medepligtigheid aan den diefstal ten nadeele van den Noorder-spoorweg in Frankrijk gepleegd, zijn door het hooge hof in New-York in vrijheid gesteld, nadat zij zich verbonden hadden geen proces ter zake van onwettige inhechtenisneming aan te vangen. De overige gevangenen Carpentier en Parod wachten nog in de gevangenis den uitslag der procedure af.

In Tenessee en Kentucky moet de schrik voor een oproer der slaven bijna geheel geweken zijn, doch in andere streken van het Zuiden blijft zij voortbestaan. Haar oorsprong heeft zij in Texas aan de Rio-Grande en in den loop van drie maanden, terwijl de alles bezighoudende verkiezingen de voorgegeven plannen der negers gunstig schenen te zijn, verspreidde zij zich over de geheele streek van Memphia tot Dover. Alle distriktsgevangenissen zijn opgevuld met gevangen zwarten. Te Dover werden onlangs acht zwarten opgehangen, waardoor het aantal der ter dood gebragten thans 19 bedraagt, de vermoorden niet medegerekend. Zooals de korrespondent van den *Courier* schrijft, is van de zijde der negers geen enkel geval van insubordinatie voorgevallen, behalve dat vele slaven, ontzet over de blinde woede der blanke bevolking, in de bosschen is gevlugt. Te Dover waren alle blanken van top tot teen gewapend en zelfs knapen gingen gebukt onder den last van geweer en sabel. Alle vrouwen en kinderen waren in twee à drie versterkte huizen opeengepakt; elk oogenblik kwamen boodschappers uit het Noorden en Zuiden aan; in een groot gebouw lagen 60 slaven die aanhoudend zweepslagen ontvingen, terwijl andere negers met de hun aangeboren onverschilligheid hun werk verrigtten.

Volgens den korrespondent van de *New-York Tribune* ligt toch iets ten grondslag aan het gerucht der groote zamenzwering der slaven, doch deze bestond slechts in eene sage, welke onder de zwarte arbeiders in de ijzerwerken van Montgomery en Stewart verspreid is. Tengevolge van het hevige uitvaren tegen Fremont, waarvan het zuiden weerklonk, schoot bij de zwarten het denkbeeld wortel, dat de heer Fremont een soort bevrijder of redder der negers was. Zij verbeeldden zich dat Fremont met zijne getrouwen op den bodem van Cumberland-rivier op het gunstige oogenblik wachtte; met kersmis zoude hij met zijne dappere schaar uit de rivier te voorschijn treden en de ketenen der zwarten verbreken. Den hoogen waterstand dier rivier schreven zij ook aan niets anders toe dan daaraan, dat zooveel strijders met paarden en kanonnen op den bodem verborgen waren. Daar zij evenwel vreesden, dat de kruidhoorn van Fremont door het water nat zoude worden, trachtten zij een voorraad ammunitie voor hem aan te koopen. Zij waren zoo zeer overtuigd van de waarheid van hun geloof, dat verscheidene slaven, terwijl de zweep hunne huid doorploegde, glimlagchend zeiden: »'t Is wel; Fremont daar beneden hoort elken slag op mijn rug!" — uit deze droomerijen der zwarten moeten de blanken met eene ligtgeloovigheid, welke die der negers beschaamt, een geheel in gereedheid zijnde plan van een opstand hebben opgemaakt.

Volgens de meer uitvoerige mededeelingen uit Nicaragua, schijnt de toestand van Walker niet zoo gunstig te zijn als die in de telegrafische dépêches uit New-Orleans geschilderd werd.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 27 Dec. De dood van de weduwe van den aartshertog Reinier is oorzaak, dat de Keizer zijn plegtigen intogt te Milaan heeft uitgesteld. Dien ten gevolge zijn de toebereidselen tot een feestelijke ontvangst zoowel in de lombardijsche hoofdstad als te Padua, Verona en Brescia gestaakt.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 31 December.

BEVALLEN (24 Dec.): A. M. Wertz van Doornen, geb. Rocquette, D. — (26 Dec.): A. J. M. Hassels, geb. Borghorst, D. — (27 Dec.): J. C. Sluyter, geb. Jansen, Z. — (28 Dec.): H. M. de Vries, geb. Appel, Z. – J. M. de Haan, geb. Haages, Z. – C. C. M. du Pont Noordbeek, geb. Schukraft, Z.

OVERLEDEN (23 Dec.): R. E. Fehr, 50 j. — (24 Dec.): J. M. Willemsen, geb. van der Vegte, 59 j. — (26 Dec.): J. E. Feldberg, geb. Heldeman, 66¼ j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 30 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 53; Obligatien 3 pc. —; id. 4½ pc. 97; Spanje 1—3 pc. 23½; Binnenl. 3 pc. 37⅞; Romeinen 5 pc. 85; Oostenrijk Met. 5 pc. 77½; id. Nat. 5 pc. 78⅝.

PARIJS, 30 Dec. Fransche 4½ pc. —; … 1¼ pc. Spanje 24½; 3 pc. id. 39; 5 pc. Met. 78; Rom. Leen. 85¼.

LONDEN, 30 Dec. Cons. 94⅛; Spanje … 3 pc. 41¼; id. 1¼ pc. 24⅜; Rusl. 5 pc. 107; id. 4½ pc. …; Holl. 4 pc. 97; id. 2½ pc. …; Sardi 5 pc. 88½; Braz. 10 …; Peru 4½ pc. 77; Gren. uitg. 13, id. werk. 21; Mexiko 3 pc. …; Portugal 3 pc. 46; Ecuador 14½; Venezuela 33; Wissel op Amst. 11.66½; Hamburg 13.6½.

WEENEN, 30 Dec. Met. 5 pc. 81; id. 4½ pc. 71; Bank-Aktiën 1028; Credit Actiën 315; Wissel op Londen 10.10; Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 30 Dec. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 104½; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 17; Amst. kort 140½; Hamb. 148⅞; Petersburg 105.

HAMBURG, 30 Dec. Spanje 1½ pc. 25½; id. 3 pc. 22½; Rusl. 5 pc. 99; 4½ pc. 89½; 3 pc. Mexikanen 40½; Noord-Duits. bank 99; Wissel op Londen 3/m. 13.15½; id. kort 13.2½; Amst. 36.20.

FRANKFORT, 30 Dec. 5 pc. Met. 76½; 2½ pc. Spanje binnenl. 23½; id. 3 pc. 37½; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	pCt.	29 DEC. 4½ u. gebl.		30 DEC. 4½ u. gebl.	
Nederl., Werkel. Schuld a	2½ pCt.	63 5/16	63 5/16	63 7/16	63 7/16
Dito Dito	3	75⅛	75 1/16	75⅛	
Dito Dito	4	94 5/16	94¼		
O. I. Leening 1844	4	93⅜			
Amortis. Syndik.	3½	89¼	89⅝	89½	
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorw.	4½				
„ Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4	59			
Aand. Ned. Bank					
België	4½				
Dito bij *Rothschild*	2½	51 1/16	51 1/16		
Frankrijk, Obligatiën	3	62½			
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	23½	23 7/16	23 9/16	23 9/16
Dito	3	41 1/16			
Dito Binnenl. à 6/m.	3	37½	37½	37 9/16	
Coupon-Bewijzen		5 5/16	5 5/16	5⅜	5 5/16
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	44⅞	44¾	44⅞	
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	104	104		
Dito Dito 1828 en 1829	5	103	102½		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5		92⅜		
Dito	4½	93			
Dito bij *Hope*	4	83⅜	83½		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	82⅞	82⅞		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6		60⅝		
Certifikaten van dito	6		62⅛		
Polen, Certifikaten	4	76	76		
Dito Aand. met Lot. fl. 500		151⅝	152	152¼	
Oostenrijk, Metalliek	5	72¾	72 9/16	72 15/16	72 11/16
Dito Nationale	5	73 15/16	73 11/16	74	73⅞
Dito Nieuwe 1847	2½	37 15/16	37¾	37 15/16	37
Dito 1851 en 1852	2½	37 15/16	37¾	37 15/16	37
Dito Nieuwe	5	83 3/16	83⅛	83⅝	83 5/16
Dito 1854	5	83 9/16	83⅛	83⅝	83 5/16
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		*f* 312	308	310	
Pruiss. Aand. 1854	3½	204½			
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *Rotschild*	5				
Sardinië	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	5				
Louisiana bij *Hope*	5	98			
Braziliën	5				
Dito	5	96⅝	96⅝		
Mexiko	3	19⅝	19 9/16	19 11/16	19⅝
Dito Onbepaalde	3	19⅝	19 9/16	19 11/16	19⅝
Peru	4½		74¾		
Grenada, à £ 100	3	21⅛	20⅞	21	21
Dito Uitgestelde		6⅜			
Ecuador à £ 100		13⅞	13 9/16	13⅝	
Venezuela, à £ 100	4½	35	34⅜	34½	
Dito Uitgestelde	1¾	14 1/16	13⅞	14	
Grieken, te Londen	5				

N. 5 pc. Stieglitz 95½, ⅜; O. 94¾, ¼; Prost 66, 67½; Grenada onb. 20⅞, 21, 21; Ecuador onb. 13 9/16, ⅝; Venezuela onb. 34⅜, ½.

Bij levendigen handel waren binnen- en buitenlandsche fondsen prijshoudend, later liepen oostenrijksche een weinig terug.

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt., Prolongatie 5½ 6 5½ pCt., Diskonto 5½ pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 54⅝	Livorno	2/m.	*f* 39
„	zigt	„ 55⅜	Napels	„	„ 82
Bordeaux	2/m.	„ 54¼	Petersburg	„	„ 1.81
„	zigt	„ 54⅞	Weenen	6/w.	„ 32⅝
Madrid	3/m.	„ 234	Augsburg	„	„ 35 5/16
Cadix	„	„ 234	Frankfort	„	„ 58
Seville	„	„ 233	Hamburg	2/m.	„ 34 15/16
Bilbao	„	„ 233	„	zigt	„ 35⅜
Lissabon	„	„ 39½	Londen	2/m.	„ 11,50
Porto	„	„ 39½	„	zigt	„ 11,62½
Genua	2/m.	„ 45	Rotterdam		„ ⅛

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 30 Dec Boter. 1ste kwal. *f* 46; 2de kwal. *f* 44; 3de kwal. *f* 42.

SCHIEDAM, 30 Dec. Rogge. Verkocht: 142/2 ℔ Pernau *f* 266 kont., *f* 269 3/m.; 144/2 ℔ Archangel *f* 245kt. — Moutwijn *f* 19, Jenever *f* 24, Amst. Proef *f* 25,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

De voorraad van Granen onder verkoopers was op heden alhier als volgt: 145 lasten Tarwe, 2476 l. gedr., 3573 l. ligt en ongedr. Rogge, te zamen 6049 lasten 1931 l. gedr., 1574 l. ligte en ongedr. Gerst, te zamen 3505 lasten.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 29 Dec. Van den Bolck, Bantam, Batavia.

BROUWERSHAVEN, 29 Dec. Loos, Bommelerwaard, en Visser, Generaal Michielsen, beide Java n. Rott. - Hagers, Jan Daniël, Rott. n. Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 31 Dec., in lading naar:

Keulen.	P. Schuller, Cöln N°. 30.
Ruhrort.	C. Scholten, Hoffnung.
Maintz.	J. Leydekker, Maintz N°. 2.
Frankfort.	G. J. Andres, Frankfort N°. 9.
Ludwigh. en Mannheim.	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
Wesel.	E. T. Beijer, de Hoop.
Mannheim.	M. Buchner, die Harmonie.
Dusseldorp en Neuss.	W. Wientjes, Niederrein N°. 2.
Duisburg.	L. Penning, Johanna.

AMSTERDAM, 21 December, vertrokken naar:

Dusseld. en Duisb. F. Henke, de Goede Verwachting.

Rijnhoogte ARNHEM, 30 Dec. 2 el 32 duim.
KEULEN, 30 „ 9 vt. 10 „

Advertentiën.

Een Jongeling van fatsoenlijke huize, R. C. godsdienst, sints twee jaren in het vak van **Kruideniers- en Grutterswaren** werkzaam, van goede getuigen voorzien, zag zich gaarne in die betrekking geplaatst, liefst in Amsterdam, tegen primo Februarij, er zal minder op goed salaris dan wel op goede behandeling worden acht gegeven. Brieven *franco*, onder letter W. bij den Uitgever dezer Courant. (2806)

(2797) Bij GEBROEDERS J. en H. VAN LANGENHUYSEN te 's Gravenhage, is van de pers gekomen en verzonden:

HANDBOEKJE *voor de* **Zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst.** Elfde Jaargang 1857. Prijs . . . . . *f* 1.50.

Deze Jaargang onderscheidt zich door de vele daarin opgenomen belangrijke wetenswaardigheden, betreffende den staat van het *Kerkwezen* in de *nederlandsche Bisdommen* en de zaken van de *Eeredienst*, het *Onderwijs* en het *Armwezen*, de daartoe betrekkelijke *Statistiek*, *Legislatie*, *Regtspraak*, enz. enz.

☞ Bij de Uitgevers zijn nog *enkele* exemplaren verkrijgbaar van de *vroegere Jaargangen* van dit bij voortduring zeer gezocht *Handboekje*.

Tevens wordt met succes gedebiteerd, het onlangs verschenen werk:

De terugkeer van **HUGO DE GROOT** tot het **Katholiek Geloof**, door **C. BROERE**, Hoogleeraar aan het Seminarie te Warmond. Prijs *f* 2.50.

DE TOESCHOUWER.

Heden wordt het Eerste Nommer van dit Nieuwe Tijdschrift aan Heeren Inteekenaren verzonden.

Het bevat de volgende artikelen:

De wedergeboorte van Italië; hare voorstanders en hun streven — Het Romeinsche Rijk na den vrede der Kerk. — Schetsen uit de hedendaagsche zamenleving. — Kardinaal Wiseman's mededeelingen over de vier voorlaatste Pausen. — De Moskieto-Kust. — De President der Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

C. L. VAN LANGENHUYSEN.

AMSTERDAM, 31 December 1856.

Nieuwjaars-Groet aan vrienden, bekenden en begunstigers, zoo binnen als buiten de stad, van den ondergeteekende

J. B. L. PICÉNI.

Maakt tevens hierbij zijne vrienden buiten de stad bekend, dat hij niet op kommissiën reist noch reizen laat, want reizen kost geld. Door deze en dergelijke bezuinigingen is hij in staat om tot Billijken Prijs goede kwaliteit te leveren.

AMSTERDAM, 1 Januarij 1857.

PRIJS-COURANT DER WIJNEN VAN J. B. L. PICÉNI.

BIJ HET ANKER EN DE FLESCH.

STERKEN DRANK, LIKEUREN, ENGELSCHE EN BEIJERSCHE BIEREN ENZ.

hieronder vermeld, te bekomen in den kelder op de hoek Kolk en N. Z. Voorburgwal, N. 47 en 304.

Lands- en Stads-Imposten zijn in de Prijzen begrepen.

ALLES TEGEN CONTANTE BETALING ZONDER KORTING.

ROODE BORDEAUX WIJNEN.

	per Ank.	per Flesch
Medoc zonder lak	*f* 22	*f* 0.55
„ zwart „	- 24	- 0.60
„ groen „	- 26	- 0.65
„ rood „	- 28	- 0.70
*St. Estèphe	- 32	- 0.80
d°. premier.	- 34	- 0.85
St. Julien Côte Roti etc.	- 36	- 0.90
Lynch Pauillac et Labarde	- 40	- 1.00
Pommier Agassac	- 44	- 1.10
Villeneuve de Cantemerle	- 48	- 1.20
Château des 3 Moulins etc.	- 52	- 1.30
Barton Langoa St. Julien	- 60	- 1.50
Château Laffitte	- 80	- 2.00
„ Cantenac	- 84	- 2.10
„ Margaux	-120	- 3.00
Ermitage	- 54	- 1.35
Cornas	- 40	- 1.00
BOURGOGNE WIJNEN.		
Beaune	*f* 52	*f* 1.30
Pomard	- 72	- 1.80
Volnay	- 76	- 1.90
Nuits	- 90	- 2.25

	per Ank.	per Flesch
Chambertin	*f* 104	*f* 2.60
*Witte Wijn A.	- 22	- 0.55
* „ „ B.	- 30	- 0.75
* „ Bergerac	- 46	- 1.15
*Witte Graves.	36	0.90
* „ Sauterne	- 36	- 0.90
* „ Musc. Frontignan	- 56	- 1 40
Champagne Mouss. 1re qté	- 90	- 2 25
„ qté Supe. blanc	-100	- 2.50
„ „ „ „	-120	- 3.00
*Port à Port vieux	- 68	- 1.70
* „ „ „	- 76	- 1.90
* „ „ „	- 84	- 2,10
* „ „ „	- 90	- 2.25
*Xeres of sherry.	- 44	- 1.10
* „ „	- 50	- 1.25
*Madera A.	- 46	- 1.15
* „ B.	- 52	- 1.30
*Dry Madera C.	- 60	- 1.50
* „ „ D.	- 70	- 1.75
* „ „ □	- 90	- 2.25
*Spaansche Wijn	- 50	- 1.25
* „ „	- 60	- 1.50

	per Ank.	per Flesch
*Malaga 1te qté	*f* 46	*f* 1.15
* „ „	- 50	- 1.25
* „ „	- 60	- 1.50
*Constantia.	-160	- 4.00
*Tintwijn	-160	- 4.00
KRUIDEWIJN.	- 40	- 1.00
Moselwijn	- 32	- 0.80
Bodenheimer Rhijnwijn	- 30	- 0.75
Laubenheimer „	- 30	- 0.75
* 1848 „	- 32	- 0.80
*Niersteiner „	- 36	- 0.90
*Rudesheimer Rhijnwijn	- 44	- 1.10
Scharlachberger „	- 44	- 1.10
Marcobrunr. en Hochheimr.	- 58	- 1.45
Liebfraumilch	- 64	- 1.60
Geisenheimer	- 64	- 1.60
Rauenthr. Bergwijn	- 84	- 2.10
Rudeshr. „	- 84	- 2.10
Johannesberger	-160	- 4.00
Steinberger Cabinetwijn	-200	- 5.00
*Cognac Brandewijn A.	- 48	- 1.20
* „ „ B.	- 52	- 1.30
* „ „ oude C.	- 64	- 1.60
* „ „ heel „ D.	- 92	- 2.30

	per Ank.	per Flesch
*Witte Fransche Bwijn A.	*f* 30	*f* 0.75
* „ Barcelona „ B.	- 34	- 0.85
* „ „ „ C.	- 36	- 0.90
*Voorloop van „ of 3/6	- 70	- 1.75
*Jamaica Rum en O. I. Arac	- 110	- 1.25
*Sir. de Punsch van Rum	- 48	- 1.20
* „ „ „ „	- 52	- 1.30
* „ „ „ „	- 56	- 1.40
* „ „ „ „	- 60	- 1.50
*Slemp Siroop.	- —	- 1.45
*MEE	- —	- 0.60
*Limonade.	- —	- 0.90
*Extr. d'Absint Suisse	- —	- 1.95
*Kirschenwasser	- —	- 1.85
Supe. fijn Genua Olie	- —	- 0.95
Bordeaux Azijn	- 12	- 0.36
Wijn Azijn	- 8	- 0.20
*Beste Genever	- 20	- 0.50
*Nieuwe Bessen	- 24	- 0.60
*Citroenbitter	- 24	- 0.60
*Maag Elixer beste kwalt.	- —	- 0.90
Bisschop-Essenz, 't flesje		0.30
ENGELSCHE BIEREN.		
*Schotsch Ale.	*f* 24	*f* 0.60

	per Ank.	per Flesch
Brownstout	*f* 22	*f* 0.55
Lond. Porter	- 20	- 0 50
BEIJERSCH BIER	- 12	- 0.30
*Jopenbier.	- —	- 1.40
Hollandsch pr. kr. 15 c. en hooger		
Gemb. Bier p. ½ fless. 15 p. heele		- 0.30

FIJNE FRANSCHE LIKEUREN.

*Double Anisette Rouge et Blanc, Curaçao, Persiko, Eau d'Or, Eau d'Argent, Parfait Amour, Crême de Vanille, Cr. de Rose, Cr. de Noyaux, *f* 1.50.

Cr. de Kirsch, extra Lekker *f* 1.50 p. Fl.

DOUBLE LIKEUREN.

*Persico, Curaçao, Anisette, Framboisen, Peperment, Nagelen, Guldewater, etc. à *f* 1.00 per Flesch.

ORDINAIRE LIKEUREN.

*Witte en Roode Schillen, Anijs, Lawas, Carrewij, Bosswater à 65 cts. per Flesch. Cardemon à 70 en Bessensap à cts. per Flesch.

BEMERKINGEN. Het bovenstaande alles verimpost en gebotteld op Flesschen zijnde, zoo kan het verlangde direkt *franco* aan huis bezorgd worden. Voor buiten Amsterdam zijn de Prijzen *f* 4 per anker minder, vrij aan boord. (NB de Flesschen worden tegen 5 Cents en de halve Flesschen à 2½ Ct. per stuk Empart berekend, en ook weder in betaling aangenomen.) Per anker op ½ Fl. met 5°/₀ verhooging. — De met * vermelde artikelen zijn ook bij enkele halve Flesschen voor de juiste helft verkrijgbaar.

NB. Alle verdere onkosten van Brievenporten, Vracht van Retourzendingen van Manden en Flesschen etc., komen ten laste van Committenten, welke tevens herinnerd worden dat de betaling à Contant geschieden moet, of dat de schippers etc. de gelden de eerstvolgende reis mede brengen, zoo het niet betaald is bij het ontvangen aan boord, hetwelk het verkieslijkst is.

PS. De Kelders zijn open van des morgens 7 tot des Avonds 11 uren. *Voor* en *na* dien tijd vervoege men zich aan het Woonhuis en Slijterij boven den kelder, N°. 47, alwaar de Prijscourant *gratis* te bekomen is.

Daar de Schippers, enz. de commissien soms wel wat laat bezorgen, zoo wordt men verzocht vooraf per post te schrijven, opdat de Efacuatie geregeld plaats kan hebben.

AMSTERDAM, 1 Januarij 1857. Get. **J. B. L. PICÉNI.** (2807)

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.